

Raport ekologiczny

Banku Ochrony Środowiska S.A.

2018/2019

Szanowni Państwo,

Po raz kolejny mam przyjemność przekazać w Państwa ręce Raport Ekologiczny Banku Ochrony Środowiska. Najważniejsze, cykliczne podsumowanie naszych działań i dokonań na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

Coraz bardziej widoczna nieuchronność negatywnych skutków zmian klimatu na świecie i konieczność podjęcia realnych działań, które mogą je ograniczyć sprawia, że rośnie rola instytucji finansowych takich jak nasza. Dotychczasowe efekty działalności BOŚ oraz przykłady ekobanków za granicą pokazują, że zielone banki dzięki unikalnym kompetencjom – wiedzy w dziedzinie ochrony środowiska i znajomości potrzeb w tym zakresie – znakomicie wspierają i stymulują prywatne ekoinwestycje.

Od ponad 27 lat specjalizujemy się w finansowaniu ochrony środowiska. Dbamy o ekologię z korzyścią dla naszych klientów, tworząc sprzyjające warunki dla rozwoju przedsiębiorców i polskiej gospodarki. Świadczą o tym przytoczone w Raporcie liczby, obrazujące efekty ekologiczne naszego wsparcia oraz przykłady inwestycji proekologicznych z zakresu budownictwa zrównoważonego, energetyki odnawialnej oraz gospodarki obiegu zamkniętego zrealizowanych z naszym udziałem w 2018/2019 r.

Tegoroczna edycja raportu jest na swój sposób wyjątkowa. Odzwierciedla ona bowiem pierwsze sukcesy wdrażanej przez nas Strategii Rozwoju w zakresie wzrostu finansowania inwestycji służących ochronie środowiska. W pierwszym półroczu 2019 r. kwota udzielonych przez nas kredytów proekologicznych wyniosła niemal 1 mld zł i była około 60% wyższa, niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

W dalszym ciągu ważnym zadaniem Banku pozostaje finansowanie uzupełniające i pomostowe przedsięwzięć, realizowane we współpracy z Narodowym i Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe i innymi podmiotami z udziałem Skarbu Państwa.

Rosnąca świadomość ekologiczna naszego społeczeństwa, pozwala z optymizmem patrzeć na rozwój nowoczesnych rozwiązań technologicznych w Polsce, pomagających dbać o jakość środowiska, w tym o czystość powietrza. W ubiegłym roku największą grupę zakończonych przez naszych Klientów przedsięwzięć inwestycyjnych stanowią właśnie zadania z dziedziny ochrony atmosfery.

Jako bankowy lider finansowania ekologii w Polsce, konsekwentnie realizujemy kolejne inicjatywy, na bieżąco rozwijamy i dostosowujemy ofertę produktów. Każdy Klient – indywidualny i firmowy – może znaleźć u nas wsparcie i instrumenty finansowe, dzięki którym zrealizuje planowane przedsięwzięcia ekologiczne.

Jesteśmy przekonani, że unikalne na polskim rynku doświadczenie i ekspercka wiedza BOŚ połączone z aktywnym kreowaniem rozwiązań finansowych z obszaru ochrony środowiska powodują, że jesteśmy doskonałym partnerem dla ekowrażliwych i ekooszczędnych klientów oraz firm korzystających z rozwiązań proekologicznych w celu maksymalizacji osiągniętych wyników biznesowych.

Zapraszam do lektury najnowszego Raportu Ekologicznego Banku Ochrony Środowiska SA.

Bogusław Białowąs

Prezes Zarządu
Banku Ochrony Środowiska SA

Spis treści

ROZDZIAŁ 1

**Ochrona środowiska
– globalne wyzwania 6**

ROZDZIAŁ 2

**Kierunki działań proekologicznych
w krajowych dokumentach
strategicznych i strategii BOŚ SA 8**

ROZDZIAŁ 3

**Portfel kredytów proekologicznych
Banku Ochrony Środowiska
– stan na 31.12.2018 roku 12**

ROZDZIAŁ 4

**Inwestycje proekologiczne zrealizowane
przy współpracy z Bankiem Ochrony
Środowiska w okresie 2018–2019 – przykłady 16**

ROZDZIAŁ 5

**Wsparcie działalności proekologicznej
dedykowaną ofertą kredytową 24**

ROZDZIAŁ 6

**Działalność spółek Grupy Kapitałowej BOŚ
na rzecz ochrony środowiska 28**

ROZDZIAŁ 7

**Edukacja ekologiczna na rzecz
społeczeństwa, klientów
i pracowników Banku 30**

Streszczenie 36

Summary 38

ROZDZIAŁ 1

Ochrona środowiska – globalne wyzwania

Eksperci z całego świata są pewni, że zmiany klimatu będą miały wpływ na wszystkie sektory gospodarki, a przez to również na inwestorów i instytucje finansowe.

Ich stopień oddziaływania na procesy makroekonomiczne i warunki mikroekonomiczne będzie różny w zależności od lokalizacji inwestycji oraz sektora, którego ona dotyczy¹. Działania decydentów, inwestorów oraz instytucji finansowych będą miały znaczący wpływ na to, jak całe społeczeństwa rozwiążą problem zmian klimatycznych. Podejmowane dzisiaj decyzje o inwestycjach infrastrukturalnych i energetycznych będą oddziaływać na życie mieszkańców i funkcjonowanie gospodarek krajów do roku 2050 i później.

Międzynarodowe zobowiązanie do utrzymania wzrostu temperatury poniżej 2°C wobec czasów preindustrialnych, określone w Porozumieniu Paryskim dotyczącym polityki klimatycznej, rodzi zarówno nowe możliwości, jak i ryzyka. Spełnienie warunku zatrzymania ocieplenia wymaga znaczącej zmiany kierunków inwestowania. W *Piątym Raporcie IPCC* dotyczącym zmian klimatu oszacowano, że zatrzymanie wzrostu temperatury zgodnie z Porozumieniem Paryskim wymaga od 190 do 900 mld USD dodatkowych inwestycji rocznie do 2050 roku, w samym tylko obszarze wytwarzania energii. Jest to spowodowane odchodzeniem od paliw kopalnych w kierunku źródeł niskoemisyjnych, tj. energetyki odnawialnej i jądrowej. Duża część tych środków musi pochodzić od prywatnych inwestorów.

Skutki zmian klimatu już teraz odciskają piętno na aktywach i inwestycjach. Ekstremalne zjawiska pogodowe mają wpływ w pierwszej kolejności na produkcję żywności, infrastrukturę i gospodarkę wodno-ściekową.

Raporty ONZ i niezależnych ekspertów nie pozostawiają wątpliwości, że działania na rzecz środowiska są pilne i konieczne oraz że człowiek poczynił w środowisku nieodwracalne, negatywne zmiany. W sierpniu 2019 roku opublikowano skróconą wersję *Specjalnego raportu IPCC* na temat zmian klimatu, pustynnienia, degradacji gruntów, zrównoważonego zarządzania gruntami, bezpieczeństwa żywnościowego i przepływów gazów cieplarnianych w ekosystemach lądowych. Jego wskazania są alarmujące, a wśród kluczowych obszarów, w których wymagane jest podjęcie szybkich działań wymienia się gospodarkę rolną i produkcję żywności, odnawialne źródła energii, gospodarkę leśną i prawną ochronę bioróżnorodności.

W Polsce, znaczącą rolę w działaniach na rzecz zapobiegania negatywnym skutkom zmian klimatycznych odgrywają Narodowy i Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Bank Ochrony Środowiska.

¹ Climate Change: Implications for Investors and Financial Institutions. Key Findings from the Intergovernmental Panel on Climate Change Fifth Assessment Report, Rory Sullivan, czerwiec 2014

ROZDZIAŁ 2

Kierunki działań proekologicznych w krajowych dokumentach strategicznych i strategii BOŚ SA

Lata 2018–2019 to okres intensywnych prac rządowych, mających na celu wypracowanie istotnych dokumentów strategicznych, wytyczających kierunki działań w zakresie ochrony środowiska w Polsce. Powstały w tym czasie następujące projekty: *Polityka energetyczna Polski do roku 2040* (listopad 2018), *Krajowy planu działań na rzecz energii i klimatu na lata 2021–2030* (styczeń 2019) oraz *Polityka ekologiczna państwa do roku 2030* (maj 2019). W każdym z tych dokumentów, najsilniej w *Polityce ekologicznej państwa do roku 2030*, przyjętej przez Radę Ministrów w sierpniu 2019 roku, zostały zdefiniowane wyzwania wynikające z dążenia do odpowiedzialnego, zrównoważonego rozwoju kraju, realizowanego z poszanowaniem środowiska naturalnego. Jak bowiem zaznaczono: *Kluczowym elementem zapewniającym bezpieczne funkcjonowanie człowieka w wymiarze społecznym, ekonomicznym i kulturowym jest środowisko, w tym jego kondycja, różnorodność i zasobność*, a celem głównym sformułowanym zarówno w *Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju*, jak i w dokumencie *Polityki ekologicznej państwa* jest *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców*. Cele szczegółowe sformułowano w oparciu o tematykę środowiska w powiązaniu ze zdrowiem, gospodarką i klimatem. Odnoszą się one do jakości środowiska, bezpieczeństwa ekologicznego, gospodarowania zasobami oraz adaptacji do zmian klimatu. Wśród wskazanych kierunków niezbędnych działań (interwencji) są: likwidacja lub istotne zmniejszenie liczby źródeł emisji zanieczyszczeń, gospodarka odpadami zmierzająca w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego, wspieranie wdrożeń ekoinnowacji, a do projektów strategicznych wpisano m.in. *Budownictwo drewniane*, *Czyste powietrze*, *Akcelerator Zielonych Technologii – Greenevo*, *Polityka surowcowa państwa* czy *Woda dla rolnictwa*.

W prace podejmowane na szczeblu krajowym precyzyjnie wpisuje się, opracowana w roku 2018, aktualizacja *Ramowej Strategii Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2016–2021*.

Wśród celów strategicznych istotne miejsce zajmują te cele, związane z działalnością proekologiczną Banku: wzrost poziomu finansowania inwestycji

w zakresie ochrony środowiska oraz wzrost liczby klientów korzystających z produktów proekologicznych, a także wzmocnienie pozycji Banku jako dystrybutora środków przeznaczonych na cele proekologiczne. W *Ramowej Strategii* zdefiniowano także istotne cele ekologiczne:

- kompleksowość oferty zawierającej unikalne rozwiązania ekologiczne, zaspokajające potrzeby docelowych segmentów klientów oraz poszczególnych branż;
- rozwój sprzedaży skierowanej do klientów indywidualnych poprzez współpracę z firmami z branży EKO, a także partnerstw biznesowych i aliansów strategicznych z podmiotami z tej branży;
- efektywność kanałów elektronicznych i Contact Center;
- wizerunek EKO Banku, jako nowoczesnej i przyjaznej dla środowiska instytucji finansowej.

Nowe brzmienie zyskała także misja banku: **Polski EKO Bank – dla ludzi, biznesu i środowiska**.

Główne kierunki rozwoju portfela inwestycji proekologicznych, których realizację wspiera Bank Ochrony Środowiska to:

- **Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.**
W zakresie rozwoju energetyki odnawialnej istotne znaczenie mają mechanizmy wsparcia rozwoju inwestycji. Obecnie jest to przede wszystkim system aukcyjny wpisany w ustawę o odnawialnych źródłach energii. Ustawa przewiduje także inne mechanizmy wsparcia, jak systemy stałych taryf (FiT i FiP) dla mniejszych instalacji i określonych technologii (biogaz, energetyka wodna) oraz system opustów dla osób fizycznych produkujących energię na potrzeby własne. Ważnymi zmianami wynikającymi z kolejnej nowelizacji ustawy o OZE (uchwalonej w lipcu 2019 roku) są – rozszerzenie definicji prosumenta i systemu opustów także na przedsiębiorców realizujących mikroinstalacje OZE

o mocy do 50 kW oraz rozszerzenie systemu FIP do instalacji o mocy do 2,5 MW dla wybranych technologii.

• **Termomodernizacja oraz budownictwo zrównoważone.**

Rosnące ceny energii, w tym także energii ciepłej, budzą coraz większe zainteresowanie tematyką termomodernizacji budynków oraz wymianą źródeł ciepła. Rynek przedsięwzięć termomodernizacyjnych od lat wspierany jest środkami Funduszu Termomodernizacji i Remontów w postaci tzw. premii termomodernizacyjnej i remontowej (w dystrybuowaniu tych środków bierze udział także Bank Ochrony Środowiska). W zakresie nowego budownictwa dyrektywy unijne wskazują na potrzebę realizacji budynków niemal zeroenergetycznych, czyli takich, które nie tylko mają minimalne potrzeby energetyczne, ale także produkują energię, np. dzięki instalacjom fotowoltaicznym montowanym na dachach czy elewacjach. Wiodącym sektorem we wdrażaniu tych rozwiązań mają być podmioty publiczne, ale jak wskazuje doświadczenie BOŚ, także w budynkach komercyjnych i prywatnych, inwestorzy coraz częściej sięgają po takie rozwiązania technologiczne.

• **Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej w procesach wysokosprawnej kogeneracji.**

Wytwarzanie energii ciepłej i elektrycznej we wspólnym procesie technologicznym (kogeneracja) istotnie sprzyja efektywności wykorzystania paliwa. Jest rozwiązaniem wskazanym ze względów ochrony środowiska oraz pożądanym przez inwestorów z uwagi na optymalizację kosztów bieżących. Instalacje kogeneracyjne wymagają jednak wysokich nakładów inwestycyjnych, stąd dla ich rozwoju, szczególnie w obszarze ciepłownictwa systemowego, niezbędne jest dodatkowe wsparcie. Mają je zapewnić rozwiązania wynikające z ustawy o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji, m.in. system aukcyjny podobny do systemu wsparcia źródeł odnawialnych oraz programy wsparcia kogeneracji i ciepłownictwa ze środków unijnych i krajowych.

• **Elektromobilność.**

Rozwój elektromobilności jest jednym z kluczowych kierunków rozwoju, wskazywanym w dokumentach strategicznych państwa. Elektromobilność rozwija się obecnie głównie na poziomie samorządów i podmiotów publicznych, które ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych zobowiązuje do rozwoju sieci stacji ładowania pojazdów oraz do posiadania we flocie określonego minimalnego udziału pojazdów elektrycznych. Także ilość autobusów zeroemisyjnych ma w kolejnych latach wzrastać. Realizację zadań związanych z rozwojem elektromobilności w Polsce zapewnić mają środki Funduszu Transportu Niskoemisyjnego, które będą wspierać także zakup samochodów elektrycznych przez inwestorów prywatnych.

• **Gospodarka odpadami, w szczególności recykling i przetwarzanie odpadów.**

Wyzwania w zakresie gospodarki odpadami dotyczą zarówno przedsiębiorców prywatnych, jak i podmioty samorządowe, w szczególności w zakresie działań obejmujących zbiórkę i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Nowe dyrektywy unijne przetransponowane do krajowego prawodawstwa narzucają zwiększone wskaźniki poziomu odzysku, recyklingu i innych form zagospodarowania odpadów, zachęcając także do rozwijania przedsięwzięć wpisujących się w założenia koncepcji *gospodarki o obiegu zamkniętym*. Rynek tych przedsięwzięć jest potencjalnie duży, jednak wiąże się z pewnymi istotnymi dla banków ryzykami, m.in. braku długoterminowych kontraktów.

Przedstawione obszary działania są zbieżne z celami i kierunkami działań (interwencji), wskazanymi w *Polityce ekologicznej państwa 2030*, odnosząc się przede wszystkim do tych przedsięwzięć, które mogą być wspierane w formie finansowania bankowego, a w szczególności zaś do projektów realizowanych przez podmioty gospodarcze oraz gospodarstwa domowe.

ROZDZIAŁ 3

Portfel kredytów proekologicznych Banku Ochrony Środowiska – stan na 31.12.2018 roku

Bank Ochrony Środowiska, od początku swojego działania, wskazuje transakcje stanowiące portfel kredytów ekologicznych. Transakcja może zostać włączona do portfela proekologicznego tylko, jeśli realizowane przedsięwzięcie generuje określony, wymierny efekt ekologiczny lub jeśli dany przedsiębiorca działa w branży związanej z ochroną środowiska. Tak zdefiniowany portfel kredytów proekologicznych obejmował na dzień 31.12.2018 roku ponad 4,4 mld zł i stanowił 35% portfela kredytowego Banku ogółem.

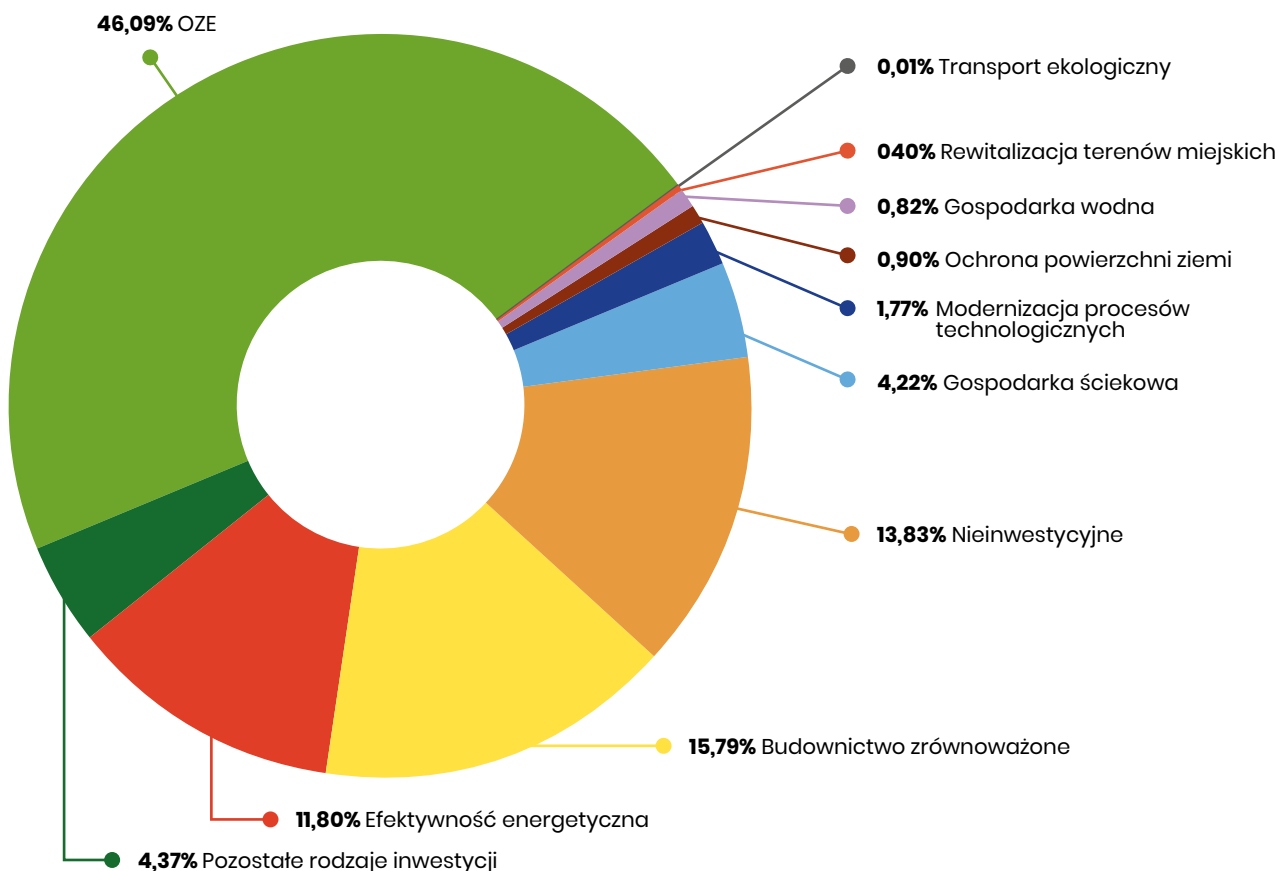
Składał się on z transakcji przedsiębiorców (3,8 mld zł), samorządów (0,4 mld zł) i klientów indywidualnych (0,2 mld zł), jego struktura jest naturalnym odzwierciedleniem skali kosztów inwestycji służących ochronie środowiska.

Wg stanu na koniec 2018 roku, największy udział w saldzie transakcji ekologicznych miały te związane z wytwarzaniem energii z odnawialnych źródeł i z budownictwem zrównoważonym.

Jeśli chodzi o nowe umowy, w 2018 roku Bank zawarł 2 880 transakcji proekologicznych o łącznej kwocie 865 mln zł, w tym projekty proekologiczne przedsiębiorców wyniosły 755 mln zł. Ponad 50% finansowania proekologicznego stanowią kredyty inwestycyjne, pozostałe transakcje miały charakter kredytów obrotowych, wspierających firmy działające w branżach lub na rzecz ochrony środowiska.

W segmencie klienta indywidualnego największa sprzedaż zrealizowana była w zakresie kredytów hipotecznych oraz *EKO*kredytu *Prosument II*.

Struktura salda kredytów ekologicznych w podziale na rodzaje inwestycji w 2018 roku

Kredyty proekologiczne sfinansowały przede wszystkim projekty skierowane na ochronę jakości powietrza, w tym głównie budownictwo zrównoważone, inwestycje z zakresu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii oraz modernizacji procesów technologicznych.

Finansowanie odnawialnych źródeł energii dotyczyło głównie:

- mikroinstalacji w ramach programu *Prosumement II* (instalacje PV) i obejmowało kredyty preferencyjne wraz z dotacją ze środków NFOŚiGW,
- farm fotowoltaicznych w ramach komercyjnych kredytów inwestycyjnych.

BOŚ sfinansował m.in. 6 projektów o łącznej mocy 5,64 MW, spośród których pięć korzysta ze wsparcia w ramach systemu aukcyjnego. W I połowie 2019 roku, zawarto szereg kolejnych transakcji na finansowanie farm fotowoltaicznych.

Spośród inwestycji w ochronę środowiska, współfinansowanych przez Bank, w ciągu 2018 roku zakończono i przekazano do użytkowania 2 052 przedsięwzięcia inwestycyjne o wymiernym efekcie ekologicznym i łącznej wartości kosztorysowej wynoszącej blisko 840 mln zł. Udział kredytów BOŚ w kosztach zrealizowanych inwestycji wyniósł średnio 67%.

W wyniku zakończenia inwestycji finansowanych przez BOŚ w obszarze ochrony środowiska (w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018 roku), uzyskano wymierne efekty ekologiczne:

redukcja emisji pyłów	30,50	ton/rok
redukcja emisji dwutlenku siarki	32,47	ton/rok
redukcja emisji tlenków azotu	456,59	ton/rok
redukcja emisji dwutlenku węgla	17 880,81	ton/rok
produkcja energii w OZE	11 371,39	MWh/rok
zmniejszenie zużycia i strat ciepła	67 646,38	GJ/rok
przepustowość oczyszczalni ścieków	82,96	m³/dobę
długość sieci kanalizacyjnej	58,94	km
ilość unieszkodliwionych odpadów i/lub odzyskanych surowców wtórnych	34,40	ton/rok

Inwestycje proekologiczne zrealizowane przy współpracy z Bankiem Ochrony Środowiska w okresie 2018–2019 – przykłady

Z portfela przedsięwzięć inwestycyjnych zakończonych w okresie 2018–2019, na szczególną prezentację zasługują te, których realizacja przyniosła wymierne efekty środowiskowe oraz korzyści finansowe.

Paweł Paździerz, Przedsiębiorstwo P.U.H. PABLO

Od 1996 roku zajmuje się produkcją maszyn pakujących, wykorzystywanych m.in. przez branżę spożywczą, kosmetyczną i budowlaną. Obecnie oferowane na rynkach polskim i europejskim maszyny pakujące wymuszają w procesie technologicznym korzystanie z folii termokurczliwej o grubości powyżej 20 µm. Barię do stosowania cieńszej folii jest sposób jej podawania podczas procesu pakowania. Szczególną trudność stwarzało wytworzenie odpowiedniego podciśnienia, pozwalającego na zwiększenie stopnia automatyzacji, a tym samym przyspieszenie procesu pakowania.

Firma Pablo, w roku 2015, rozpoczęła działania nad opracowaniem nowych urządzeń umożliwiających zastosowanie cieńszej folii, o grubości do 10 µm. Barię uniemożliwiającą stosowanie do pakowania cieńszej folii pokonano za pomocą strumienicy szczelinowej. Prototyp urządzenia przeszedł pozytywną weryfikację, a inwestor uzyskał potwierdzenie przyznania patentu na główny element innowacyjnej maszyny. Inwestycja polegała na wdrożeniu do produkcji wysokowydajnych maszyn, które do pakowania używają folii o połowę cieńszej niż dotychczas. Trwałość i wytrzymałość opakowania udało się utrzymać na poziomie uzyskiwanym podczas pakowania w folię grubą. Nowe rozwiązanie przyniosło redukcję zużycia energii o 30%.

Firma Pablo prototyp urządzenia finansowała z własnych środków. **Finansowanie kredytem Banku Ochrony Środowiska było niezbędne do zakupu nowoczesnej linii technologicznej wraz z oprogramowaniem, służącym do produkcji poszczególnych elementów maszyn oraz rozbudowy hali produkcyjnej z zapleczem administracyjnym.**

Wdrożona przez firmę Pablo innowacja na kilku płaszczyznach odznacza się dbałością o środowisko naturalne. Nowa linia do produkcji maszyn pakujących jest energo- i materiałoszczędna, dodatkowo charakteryzuje się cichszą pracą i mniejszą ilością powstających odpadów w stosunku do poprzedniej technologii. Powstające maszyny pakujące wspierają gospodarkę obiegu zamkniętego, poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię oraz na surowce potrzebne do pakowania produktów, co przekłada się na redukcję ilości powstających odpadów opakowaniowych. Wdrażanie procesu gospodarki obiegu zamkniętego jest w początkowej fazie rozwoju, ale jest działaniem absolutnie koniecznym z perspektywy zmniejszenia presji człowieka na środowisko.

Zsuzsanna Iwanicka
Główny Ekolog
Centrum Biznesowe BOŚ SA w Krakowie

Przedsiębiorstwo Przemysłu Ziemniaczanego „Bronisław” SA

Przedsiębiorstwo Przemysłu Ziemniaczanego „Bronisław” SA jest największym na Kujawach producentem skrobi ziemniaczanej. Przedsiębiorstwo przeprowadziło projekty modernizacyjne, umożliwiające zwiększenie mocy produkcyjnych i wprowadzenie nowych innowacyjnych produktów, co w konsekwencji ułatwi firmie konkurowanie na rynkach krajowym i europejskim z innymi przedsiębiorcami z tej branży.

Modernizacja suszarni skrobi polegała na zwiększeniu wydajności suszenia do 180 ton na dobę oraz poprawie jej efektywności energetycznej. Docelowo, po unowocześnieniu ciągu technologicznego, suszarnia osiągnie wydajność do 200 ton skrobi na dobę. Przedsięwzięcie poprawia efektywność energetyczną także dzięki wymianie głównych elementów suszarni i zastąpieniu ich bardziej wydajnymi, z możliwością pracy automatycznej oraz z płynną regulacją pobieranej mocy.

Kolejne zadanie inwestycyjne – budowa instalacji do odzysku białka – polegało na stworzeniu nowej linii produkcyjnej, której celem było pozyskiwanie białka ziemniaczanego ze ścieków produkcyjnych. Do tego czasu stanowiło ono odpad poprodukcyjny. Jego dodatkowe przetworzenie umożliwiło uzyskanie produktu do sprzedaży w formie białka ziemniaczanego paszowego. Instalacja umożliwia oczyszczanie ścieków w wymiarze 7,2 tony białka na dobę. Jednocześnie deszczowane ścieki produkcyjne są mniej uciążliwe dla środowiska naturalnego. Inwestycja została zrealizowana w oparciu o dwa moduły:

- budowę instalacji oczyszczania ścieków z trudno przyswajalnych przez glebę białek,
- wykonanie dwóch wirówek dekantacyjnych do odwirowywania skoagulowanego białka.

Uzyskane efekty ekologiczne przedsięwzięcia to:

- zmniejszenie zużycia ciepła w ilości 11 056 GJ rocznie, co pozwala zaoszczędzić 264,081 toe – umożliwiło to przedsiębiorstwu wystąpienie

do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z wnioskiem o wydanie świadectwa efektywności energetycznej (tzw. białych certyfikatów),

- odzyskanie białka ziemniaczanego ze ścieków technologicznych w ilości 7,2 tony na dobę.

Uzyskane efekty środowiskowe przekładają się także na korzyści ekonomiczne, tj. dodatkowe przychody z białych certyfikatów, sprzedaży odzyskanego białka, a także zmniejszenie kosztów zużywanej energii elektrycznej.

Całe przedsięwzięcie zostało w 80% sfinansowane kredytem udzielonym przez Bank Ochrony Środowiska.

Inwestycja Spółki PPZ Bronisław łączy w sobie aspekt poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstwa (modernizacja suszarni skrobi) oraz gospodarki obiegu zamkniętego (linia odzysku białek). Osiągnięte w ten sposób efekty ekologiczne z czasem będą także miały pozytywne przełożenie na wyniki finansowe, zarówno dzięki obniżeniu kosztów, jak i zwiększeniu produkcji. Planując nowe inwestycje pamiętajmy o tym, że EKO to nie tylko ekologia, ale także ekonomia.

Jakub Kowalczyk
Główny Ekolog
Centrum Biznesowe BOŚ SA w Białymstoku

Vortex Energy Polska Sp. z o.o.

Bank Ochrony Środowiska wspiera rozwój energetyki odnawialnej od momentu pojawienia się na polskim rynku pierwszych „zielonych inwestycji”.

W roku 1996 udzielił pierwszego w Polsce kredytu na turbinę wiatrową o mocy 0,4 MW.

Bank wspiera obecnie inwestycje w zieloną energię realizowane w tzw. systemie aukcyjnym, wprowadzonym ustawą o odnawialnych źródłach energii. Pierwsze aukcje na sprzedaż energii elektrycznej wytworzonej z instalacji fotowoltaicznych zostały ogłoszone w grudniu 2016 roku. Jedną z firm, które wygrały wspomniane aukcje, a następnie zrealizowały farmy solarne o mocy do 1 MW, jest Vortex Energy Polska Sp. z o.o.

Spółka działa nieprzerwanie na rynku energetyki odnawialnej od 2006 roku, z sukcesem rozwijając i realizując elektrownie wiatrowe oraz fotowoltaiczne na terenie całego kraju. Ponadto świadczy usługi zarządzania technicznego i handlowego dla wszystkich instalacji OZE. Vortex Energy Polska zrealizowała zielone projekty, o łącznej mocy 317 MW.

Bank Ochrony Środowiska od 2018 roku wspiera firmę Vortex Energy Polska w realizacji projektów solarnych. Do tej pory spółka zrealizowała, przy wsparciu Banku, 8 instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 7,41 MW, które pozwolą wprowadzić rocznie do sieci energetycznej ok. 7 551 MWh „zielonej energii”. W planowanym 15-letnim okresie ich eksploatacji, dadzą one ponad 113 tys. MWh energii ze Słońca. Taki wolumen czystej energii oznacza ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, w skali zaledwie jednego roku, na

poziomie 4 821 ton równoważnika CO₂. Inwestycje współfinansowane przez BOŚ zlokalizowane są w województwach: opolskim, kujawsko-pomorskim, podlaskim, dolnośląskim oraz zachodnio-pomorskim.

Projekty zrealizowane w ramach pierwszych wygranych aukcji, przy owocnej współpracy z Bankiem Ochrony Środowiska, zapoczątkowały dynamiczny rozwój portfolio elektrowni fotowoltaicznych Vortex Energy Polska. Potwierdziliśmy swoją pozycję kompetentnego partnera również w zakresie energetyki słonecznej. Planujemy i rozwijamy projekty, przygotowując je do udziału w aukcji Urzędu Regulacji Energetyki oraz pozyskując finansowanie na ich realizację. Jesteśmy generalnym wykonawcą inwestycji, które następnie obejmujemy własnym zarządzaniem technicznym i komercyjnym, optymalizując pracę instalacji już po jej podłączeniu do sieci – mówi Maciej Pepliński, Prezes Zarządu Vortex Energy Polska Sp. z o.o.

Dotychczasowa współpraca i spójna misja Vortex Energy Polska i Banku Ochrony Środowiska stanowią dobrą zapowiedź kolejnych projektów z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Polskie Elektrownie Słoneczne SA

Bank Ochrony Środowiska jest rozpoznawalną instytucją finansową, angażującą się w rozwój energetyki odnawialnej w Polsce. To m.in. skłoniło litewskich inwestorów do rozpoczęcia współpracy z BOŚ przy finansowaniu budowy instalacji fotowoltaicznych na terenie Polski (projekty korzystające z aukcyjnego systemu wsparcia).

Powołana spółka Polskie Elektrownie Słoneczne SA zrealizowała na terenie województwa łódzkiego pięć projektów inwestycyjnych o mocy 999 kW każdy. Kredyty BOŚ zapewniają długoterminowe finansowanie tych projektów. Część środków z kredytów została przeznaczona na zrefinansowanie poniesionych nakładów, co umożliwiło wycofanie części kapitałów inwestora i przeznaczenie ich na kolejne inwestycje w odnawialne źródła energii. Z pięciu elektrowni należących do spółki do sieci popłynie czysta energia w ilości około 5 tys. MWh rocznie, co pozwoli osiągnąć efekty ekologiczne w postaci ograniczonej emisji dwutlenku węgla przeszło 4 tys. ton w skali roku. W trakcie współpracy, inwestorzy wielokrotnie wyrażali uznanie dla wysokiego poziomu kompetencji pracowników Banku w zakresie oceny projektów energetyki odnawialnej.

Wprowadzony w 2016 roku nowy system wsparcia dla OZE przyczynił się do zwiększenia zainteresowania inwestorów realizacją nowych instalacji. Należy zauważyć, że poziom ceny aukcyjnej dla tych projektów OZE, przy optymalnie skalkulowanych nakładach inwestycyjnych oraz kosztach operacyjnych, gwarantuje satysfakcjonujący zwrot z inwestycji, tym samym zwiększając zainteresowanie banków finansowaniem takich projektów. Bank Ochrony Środowiska, jako jedna z pierwszych instytucji finansowych w Polsce, zaangażował się w finansowanie projektów wdrażanych na terenie naszego kraju. Wiedza i zdobyte doświadczenie kadry ekologów Banku Ochrony Środowiska są wykorzystywane przez klientów w realizacji projektów OZE, zarówno w aspekcie rozwiązań technicznych, jak i finansowych.

*Paweł Banach
Główny Ekolog
Centrum Biznesowe BOŚ SA w Szczecinie*

Chrzanowscy Development

Firma rodzinna Chrzanowscy Development Sp. z o.o., sp.k., powstała w roku 2013 w wyniku przekształcenia działającej od 1999 roku firmy deweloperskiej. Spółka realizuje całościowy proces dla projektów inwestycyjnych – od pozyskania gruntu, poprzez przygotowanie projektu we współpracy z uznanymi architektami, uzyskanie zezwoleń na budowę oraz nadzór budowlany, aż do przekazania gotowych mieszkań klientom. Chrzanowscy Development współpracuje z Bankiem Ochrony Środowiska od grudnia 2010 roku. Analizując trendy społeczne i rynkowe, Spółka dostrzegła potrzebę podnoszenia standardu energetycznego realizowanych przedsięwzięć i nawiązała współpracę z inżynierami ekologami BOŚ. Przykładem takiego działania jest budynek sfinansowany przez Bank, realizowany na Osiedlu Leonówka, którego standardy efektywności energetycznej przewyższają obowiązujące normy, np. jednostkowy wskaźnik zapotrzebowania na energię pierwotną projektowanego budynku nr 8 jest o kilka procent niższy od wymaganego przepisami. Ponadto zastosowano materiały budowlane o wysoko jakościowych współczynnikach przenikania ciepła, a także zamontowano windy z zastosowaniem energooszczędnych systemów napędowych.

Mając na uwadze obecne i kolejne nasze realizacje, coraz bardziej zwracamy uwagę na efektywność energetyczną realizowanych budynków, co niewątpliwie wpływa na poprawę stanu

środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery i przekłada się na niższe koszty eksploatacyjne ponoszone przez nabywców naszych mieszkań – podkreśla Halina Chrzanowska, Prezes Zarządu Chrzanowscy Development Sp. z o.o., sp.k.

Sytuacja na rynku deweloperskim w Lublinie wskazuje, że istnieją dobre perspektywy jego dalszego rozwoju. Warto zwrócić uwagę, na coraz większą skalę realizacji budownictwa zrównoważonego, które promuje i finansuje BOŚ. Sprzyja temu wzrost zainteresowania potencjalnych klientów nowoczesnymi i energooszczędnymi mieszkaniami.

*Krzysztof Gałan
Główny Ekolog
Centrum Biznesowe BOŚ SA w Lublinie*

Grupa Capital Park

Grupa Capital Park inwestuje w rozwój sieci hotelowej w Polsce. Jeden z ostatnio zrealizowanych hoteli to Hampton by Hilton w Gdańsku, przy ulicy Lektykarskiej. Inwestor w swej realizacji wykazał pełne zrozumienie dla tradycji miejsca, w którym wcześniej było zlokalizowane kino, dlatego przewidział uruchomienie nowego kina studyjnego z zachowaniem wybranych elementów wystroju pomieszczeń z poprzednich lat.

Dla Grupy Capital Park i Banku Ochrony Środowiska szczególnie ważna jest troska o naturę oraz realizację inwestycji z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Inwestorzy mieli świadomość jak ważne jest, aby realizowana nieruchomość handlowa, biurowa, mieszkalna czy przestrzeń łącząca te funkcje charakteryzowała się wysoką efektywnością energetyczną i innymi rozwiązaniami proekologicznymi.

Hotel Hampton by Hilton zbudowany w Gdańsku spełnia wysokie standardy energetyczne: ściany

zabytkowych kamienic ocieplono od wewnątrz, wymieniono stolarkę okienną, w całym obiekcie zastosowano energooszczędne oświetlenie LED sterowane czujkami lub centralnie poprzez system zarządzania budynkiem. Obiekt jest ogrzewany z miejskiej sieci ciepłowniczej, dodatkowo zastosowano energooszczędny system chłodniczo-grzewczy LG, który minimalizuje koszty eksploatacji budynku poprzez odzyskiwanie ciepła w okresach przejściowych (okresy o zmiennej temperaturze i nastoniecznieniu) z pomieszczeń o nadwyżce ciepła do pomieszczeń o zwiększonym zapotrzebowaniu na ciepło. Zastosowano także centrale wentylacyjne z odzyskiem ciepła, a przede wszystkim system zarządzania budynkiem, który zapewnia m.in. pełną kontrolę temperatury w pokojach hotelowych, uzależnioną od ilości gości w pokojach oraz sterowanie i monitorowanie pracy wentylacji.

Na końcowym etapie prac inwestor zadbał o rewitalizację terenów zewnętrznych, wraz z nasadzeniami drzew i krzewów.

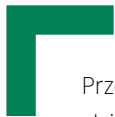

ROZDZIAŁ 5

Wsparcie działalności proekologicznej dedykowaną ofertą kredytową

Przeciwdziałanie kryzysowi klimatycznemu poprzez działania polegające na oszczędzaniu zasobów naturalnych, poprawie efektywności energetycznej oraz zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, wymagają mobilizacji znacznych środków finansowych, a często również pozyskania finansowania zewnętrznego.

Inwestycje proekologiczne, ze względu na swoją specyfikę, potrzebują nowoczesnych i dostosowanych produktów finansowych. W wielu krajach do realizacji tego zadania powoływane są wyspecjalizowane zielone banki. Także Unia Europejska stymuluje rozwój zrównoważonego finansowania. Z jednej strony służą temu fundusze wsparcia, a z drugiej rozwiązania legislacyjne oraz prace rozwojowe i standaryzacyjne (np. Grupy Ekspertów ds. Zrównoważonego Finansowania przy Komisji Europejskiej, obejmujące m.in. taksonomię zielonych aktywów, standardy zielonych obligacji oraz szereg innych zachęt dla inwestujących w rozwiązania proekologiczne).

BOŚ – jako lider finansowania ekologii w Polsce – od wielu lat rozwija i dopasowuje swoją ofertę do potrzeb klientów indywidualnych i instytucjonalnych.

Od lat Bank konsekwentnie realizuje kolejne inicjatywy wspierające walkę o poprawę jakości powietrza w Polsce, w szczególności ograniczenie niskiej emisji. Od sierpnia 2018 roku, BOŚ oferuje prostą i szybką *Przejrzystą pożyczkę* na wymianę źródeł ciepła i termomodernizację budynków mieszkalnych. Pożyczka została opracowana m.in. jako finansowanie uzupełniające i pomostowe do programu *Czyste Powietrze*. W czerwcu 2019 roku Bank podpisał umowę z PGNiG Obrót Detaliczny o wspólnej promocji pożyczki *Pełnym oddechem*, skierowanej do przyszłych i obecnych klientów PGNiG na realizację celów komplementarnych z rządowym programem.

Oferta produktów dla gospodarstw domowych na walkę ze smogiem, to także atrakcyjne kredyty

oferowane we współpracy z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w wybranych województwach. Dla przykładu w województwie lubuskim, dzięki dopłatom WFOŚiGW Zielona Góra, klienci Banku mogą otrzymać niskooprocentowany kredyt na wymianę źródła ciepła, termomodernizację i instalacje OZE.

Pomoc finansową Banku mogą otrzymać także osoby prywatne inwestujące w instalacje fotowoltaiczne. W poprzednich latach Bank obsługiwał *Program Priorytetowy „Prosument”* ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, udzielając łącznie w obu edycjach około 132 mln zł kredytów z dotacją. W maju 2019 roku, wpisując się w nurt działań wspierających rządowe prace nad programami *Energia Plus* i *Mój Prąd*, BOŚ wprowadził bardzo atrakcyjne promocje kredytów na prosumenckie mikroinstalacje fotowoltaiczne.

Proekologiczna oferta BOŚ wykracza poza standardy tradycyjnej bankowości. Bank z dużym zaangażowaniem promuje m.in. ideę budownictwa zrównoważonego. Klienci indywidualni otrzymują w Banku wsparcie w realizacji *Domu bez rachunków*, w postaci ekologicznego kredytu hipotecznego, natomiast deweloperzy mogą skorzystać z oferty finansowania budynków użyteczności publicznej spełniających wyśrubowane normy efektywności energetycznej i prestiżowe wymagania certyfikacji wielokryterialnej, np. BREEAM czy LEED.

BOŚ jest partnerem polskich przedsiębiorców i podejmuje szereg działań, aby ułatwić im realizację inwestycji proekologicznych m.in. w obszarze gospodarki obiegu zamkniętego, elektromobilności, odnawialnych źródeł energii, magazynowania energii, termomodernizacji oraz kogeneracji.

Tworzymy ofertę produktową w odpowiedzi na rosnące zainteresowanie klientów odnawialnymi źródłami energii, w ostatnich latach przede wszystkim

fotowoltaiką. BOŚ jest jednym z pierwszych banków w Polsce, który opracował dedykowaną metodykę finansowania projektów korzystających z systemu aukcyjnego oraz innych form wsparcia przewidzianych w ustawie o OZE. Na szczególną uwagę wśród produktów kredytowych zasługuje *Kredyt Ekooszczędny*, z opcją spłaty z oszczędności wygenerowanych przez kredytowane przedsięwzięcie, uzupełniony w 2019 roku gwarancją *Biznesmax*. Bezpłatna gwarancja pozwala uzyskać refundację części zapłaconych odsetek.

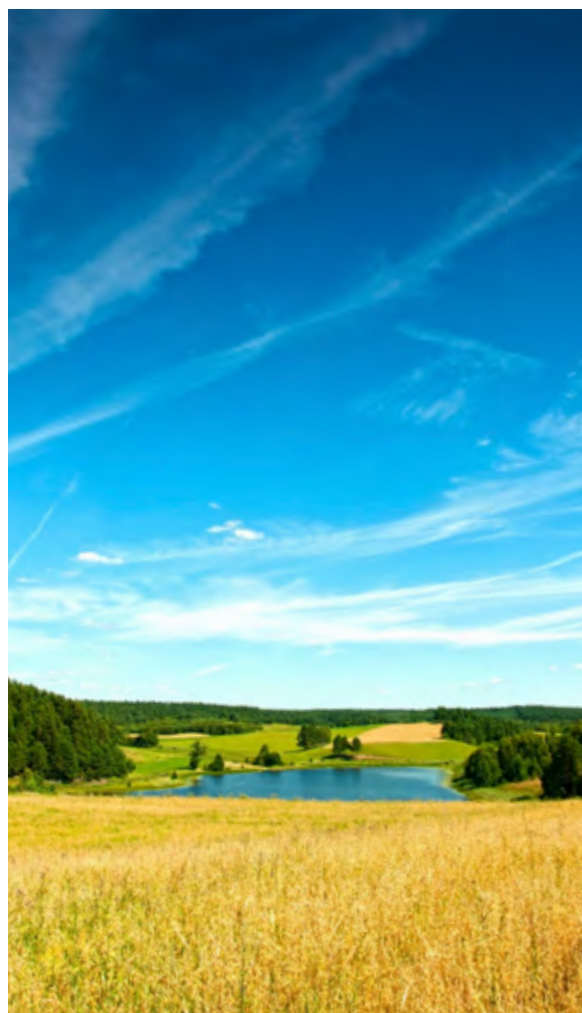
Szeroka oferta komercyjnego finansowania proekologicznych inwestycji dla przedsiębiorców, wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych może być uzupełniona środkami udostępnianymi przez partnerów takich jak: Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK), oraz Narodowy i Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Współpraca Banku z dysponentami środków na ochronę środowiska przekłada się na możliwość oferowania preferencyjnych kredytów, wśród których warto wymienić np.:

- kredyt z 20% premią termomodernizacyjną lub remontową z Funduszu Termomodernizacji i Remontów;
- kredyt z linii kredytowej z EBI, z komponentem Climate Action wpisanym do Planu Junckera;
- kredyty ze wsparciem WFOŚiGW, np. kredyty z łączonych środków Banku i WFOŚiGW w Rzeszowie;

Proekologiczną ofertę kredytową Banku dopełniają inne produkty i usługi finansowe – gwarancje, faktoring i wykup wierzytelności, leasing oraz doradztwo finansowe. W maju 2019 roku, *Ekofactoring* oraz *Kredyt Ekooszczędny* zostały nagrodzone w organizowanym przez Gazetę Finansową plebiscycie *Turbiny Polskiej Gospodarki* tytułem *Najlepsze produkty dla MŚP 2019*.

Ważnym działaniem Banku pozostaje finansowanie uzupełniające i pomostowe przedsięwzięć korzystających ze wsparcia dotacyjnego ze źródeł i programów krajowych oraz unijnych. Wachlarz produktów Banku uzupełnia oferta Spółki BOŚ Leasing – Eko Profit SA, wyspecjalizowanej w przygotowywaniu aplikacji o środki finansowe, przede wszystkim pochodzące z NFOŚiGW.

Bliska współpraca Grupy BOŚ z głównym akcjonariuszem Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej gwarantuje klientom wszechstronne wsparcie w opracowaniu montażu finansowego ich projektów.

Działalność spółek Grupy Kapitałowej BOŚ na rzecz ochrony środowiska

W ramach Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska działają spółki zależne: Dom Maklerski BOŚ SA i BOŚ Leasing – Eko Profit SA (do września 2019 roku pod nazwą BOŚ Ekoprofit SA).

Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska SA

Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska SA działa na rynku kapitałowym od 1995 roku. Jest jednym z najdłużej działających domów maklerskich w Polsce, wiodącym podmiotem na rynku usług maklerskich i wieloletnim liderem rynku kontraktów terminowych, nagradzanym przez prezesa Giełdy Papierów Wartościowych za największą aktywność. DM BOŚ był pierwszym w Polsce i jednym z pierwszych w Europie, który umożliwił świadczenie usług maklerskich za pośrednictwem internetu.

Dom Maklerski zapewnia klientom kompleksową ofertę produktową. Jest niekwestionowanym liderem w wykorzystaniu innowacyjnych technologii w obsłudze klientów. Wyróżnikiem oferty Domu na tle konkurencji są internetowe i mobilne platformy transakcyjne oraz rozwiązania umożliwiające automatyzację handlu.

DM BOŚ aktywnie angażuje się w działalność proekologiczną Grupy Kapitałowej BOŚ m.in. poprzez włączenie do oferty usług maklerskich pośrednictwa w obrocie prawami majątkowymi wynikającymi z tzw. „kolorowych certyfikatów”. Od momentu uruchomienia rynku praw majątkowych, obrót takimi prawami DM BOŚ prowadzi za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii SA. Oferta DM BOŚ w tym zakresie skierowana jest przede wszystkim do wytwórców energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (farmy wiatrowe, małe elektrownie wodne, fotowoltaika itp.), dając tym podmiotom możliwość sprzedaży praw majątkowych, otrzymanych jako potwierdzenie wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii. Obok wytwórców ekologicznej energii, klientami korzystającymi z oferty DM BOŚ w obrocie prawami majątkowymi są również przedsiębiorstwa, które chcą sprzedać lub

zakupić tzw. „białe certyfikaty”, będące potwierdzeniem zrealizowania przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej.

Poza działaniem w obszarze biznesowym, DM BOŚ aktywnie uczestniczy i wspiera inicjatywy ekologiczne. Mając na uwadze dbałość i troskę o środowisko, pracownicy Domu angażują się w projekty CSR (ang. corporate social responsibility – społeczna odpowiedzialność biznesu) w obszarze ekologii. W ramach współpracy z Fundacją BOŚ, białostocki oddział Domu przeprowadził projekty: *Z ekologią w tle / warsztatowy ekokram* – składanie hoteli, domków dla owadów i pótek do dokarmiania wiewiórek oraz *Las bliżej nas – Ptasia Ostoja* – projekt dla dzieci na temat zasad opieki nad ptakami, z warsztatami budowy budek lęgowych i karmników dla ptaków.

Za swoją działalność na rynku kapitałowym DM BOŚ otrzymał wiele prestiżowych nagród branżowych. Wielokrotnie uznawany był za *Najlepsze Biuro Maklerskie w Ogólnopolskim Badaniu Inwestorów*, w corocznie organizowanym zestawieniu przez Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych. Od początku istnienia rankingu zawsze znajduje się na podium wśród najlepszych.

W samym 2018 roku, na Konferencji FxCuffs – największego w Europie Środkowo-Wschodniej spotkania zrzeszającego branżę rynku inwestycyjnego – Dom Maklerski BOŚ otrzymał, dzięki licznym głosom polskich inwestorów indywidualnych, nagrody w kategoriach *Najlepszy Polski Dom Maklerski 2018*, *Najlepszy Polski Broker Forex 2018*, *Najlepszy Polski Broker CFD 2018*.

BOŚ Leasing – Eko Profit SA

BOŚ Leasing – Eko Profit SA jest spółką z Grupy BOŚ, która świadczy usługi finansowania w formie leasingu operacyjnego, finansowego oraz pożyczki leasingowej. W ramach swojej działalności finansuje inwestycje związane z szeroko rozumianą ekologią. Wspiera klientów inwestujących w rozwiązania zmniejszające zużycie energii, jak nowoczesne instalacje oświetlenia oparte na technologii LED. Finansuje instalacje PV zwiększające udział OZE w pozyskiwaniu energii. Angażuje się we wsparcie projektu AGROenergia.

Spółka działa również w obszarze doradztwa i organizowania finansowania projektów inwestycyjnych. W tym zakresie wspiera klientów

w pozyskaniu finansowania dłużnego, zarówno komercyjnego, jak i preferencyjnego, w szczególności aranżuje finansowanie dla projektów inwestycyjnych przy udziale środków NFOŚiGW i programów rozwojowych UE. BOŚ Leasing – EkoProfit SA współpracuje z klientami zainteresowanymi finansowaniem inwestycji OZE, np. farm fotowoltaicznych, biogazowni, a także projektów dotyczących efektywności energetycznej i gospodarki odpadami.

BOŚ Leasing – Eko Profit SA sprawował ponadto kontrolę nad działalnością farmy wiatrowej (6 MW) w gminie Petczyce poprzez spółkę zależną MS Wind Sp. z o.o.

Polskie Domy Drewniane

W 2019 roku, Bank nabył także udziały w spółce utworzonej przez NFOŚiGW – Polskie Domy Drewniane, której celem jest promowanie i realizowanie inwestycji związanych z drewnianym,

energooszczędnym budownictwem. Spółka została zarejestrowana wiosną 2019 i jest w początkowej fazie działań biznesowych.

ROZDZIAŁ 7

Edukacja ekologiczna na rzecz społeczeństwa, klientów i pracowników Banku

Projekt BOŚmy Zieloni

BOŚ wspiera rozwój wiedzy i kompetencji ekologicznych swoich pracowników, aktywizuje ich postawy proekologiczne, prospołeczne i prozdrowotne oraz propaguje je wśród klientów i w społecznościach lokalnych. Jedną z wartości Banku jest szacunek dla środowiska – realizowany poprzez minimalizowanie negatywnego oddziaływania całej organizacji na środowisko.

Dzięki konkursowi *Ambasador EKOmarki BOŚ*, w 2018 roku wyłoniono spośród kilkuset zaangażowanych pracowników grupę świadomych ambasadorów proekologicznej misji BOŚ. Osoby te osiągnęły najwyższe wyniki w testach wiedzy ekologicznej i na co dzień inspirują otoczenie do aktywnego życia z poszanowaniem środowiska naturalnego. W ramach konkursu powstała seria artykułów o tematyce ekologicznej, których część została opublikowana na portalu eko-polska.pl. W czerwcu 2018 roku, zorganizowano *Miesiąc EKO Rodziny* – obejmujący serię warsztatów z ekspertami w zakresie zdrowego żywienia i sportu, obchody Dnia Dziecka w centrali Banku pod hasłem *Dzieciaki przejmują Bank* oraz kilkuetapową rywalizację zespołów pracowników, ukierunkowaną na zdobywanie wiedzy i realizację wyzwań związanych ze zdrowym odżywianiem, aktywnością fizyczną i ekologicznymi nawykami w domu oraz w biurze.

Od 2019 roku działania edukacyjne związane z misją Banku są realizowane pod egidą projektu strategicznego *BOŚmy Zieloni*, który obejmuje szereg elementów, takich jak: program rozwoju kompetencji ekologicznych wszystkich pracowników, rozwój wolontariatu pracowniczego, utworzenie w centrali Banku Eko Biblioteki oraz kontynuację grywalizacji pracowników w formie konkursu *Ambasada Ekomarki BOŚ*. Równolegle Bank prowadzi działania nastawione na minimalizację swojego śladu ekologicznego m.in. poprzez oszczędność energii elektrycznej i wody, ograniczenie plastiku i segregację odpadów.

W ramach zaplanowanych trzech edycji grywalizacji pracownicy zespołowo pretendują do tytułu *Ambasady EKOmarki BOŚ* – realizując jednocześnie trzy *EKO Zobowiązania* obejmujące odpowiedzialną konsumpcję, zrównoważony transport i aktywny tryb życia.

Zbieranie punktów w grywalizacji jest okazją do wspólnych działań charytatywnych i prośrodowiskowych. W zakończonym w czerwcu 2019 roku I etapie gry udział wzięło 31 zespołów. Pracownicy wraz z rodzinami i przyjaciółmi sprzątali tereny zielone w kilkunastu lokalizacjach, m.in. warszawskich dzielnicach Goławek, Bemowo, Kabaty i Praga, a także miejscowościach Białogóra nad Pilicą, Chotomów i Jabłonna. Mieli także okazję poszerzyć wiedzę na temat ekologicznych zachowań w domu i w biurze oraz uczestniczyć w warsztatach recyklingowych, prowadzonych przez Fundację na Rzecz Edukacji Ekologicznej. Grywalizacja objęła także zbiórkę surowców wtórnych – plastikowych nakrętek i makulatury.

Projekt został powiązany również z obchodami ważnych dat ekologicznych – 5 czerwca świętowano Międzynarodowy Dzień Ochrony Środowiska. Do centrali banku zawiatała Dziecięca Grupa Teatru Oratorium z przedstawieniem pt. *DRAKA EKONIEBORAKA*, a w placówkach zaprzyjaźnieni eko przedsiębiorcy dzielili się praktyczną wiedzą z klientami banku oraz ich dziećmi.

W związku z przyjęciem *EKO zobowiązania – Zrównoważony Transport* w ramach projektu promowane jest używanie niskoemisyjnych środków transportu. Pracownicy włączyli się w Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu, którego obchody przypadają na 16–22 września. Osoby i zespoły rywalizujące o punkty mają okazję poprawić swoje zdrowie i kondycję – zbierając „ekologiczne kilometry” spacerując, biegając i jeżdżąc rowerami.

Fundacja Banku Ochrony Środowiska

W 2018 roku Fundacja BOŚ zaangażowana była w realizację ważnych dla Banku projektów proekologicznych: *Postaw na Słońce* – promocja wykorzystania mikroinstalacji OZE, *Zielona Ławeczka* – zazielenianie przestrzeni miejskiej, *Brudno Tu* – inwentaryzacja dzikich wysypisk w Polsce, *Tradycyjny Sad* – ochrona różnorodności biologicznej Polski, *Świat oczami młodych* – edukacja w zakresie sposobów ochrony klimatu. Równoległe prowadzone były projekty prozdrowotne, celem których jest promocja zdrowego stylu życia, prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej.

Projekt *Postaw na Słońce* – IV edycja

Projekt promujący odnawialne źródła energii, a szczególnie fotowoltaikę, prowadzony jest przez Fundację BOŚ od września 2015 roku, w czerwcu 2018 zakończyła się IV edycja. W pierwszym etapie młodzież zdobywa wiedzę o mikroinstalacjach OZE i przygotowuje projekty takich instalacji dla domów jednorodzinnych. W drugim, uczniowie przekazują zdobytą przez siebie wiedzę oraz prezentują swoje projekty na forum szkoły, a następnie podczas zorganizowanych przez nich samych konferencjach lokalnych. W IV edycji wzięło

udział ponad 1.200 uczestników z niemal 200 zespołów uczniowskich z całej Polski. Łącznie przygotowano 500 projektów mikroinstalacji fotowoltaicznych dla domów jednorodzinnych i zorganizowano 30 lokalnych konferencji dla niemal 2,3 tys. gości. W ramach równoległego konkursu filmowego uczniowie nakręcili ponad 30 reportaży, dokumentujących mikroinstalacje OZE znajdujące się w ich okolicach. Patronat honorowy nad IV edycją objęli: Minister Środowiska, Minister Edukacji Narodowej oraz Ministerstwo Energii.

Projekt *Zielona Ławeczka* – IV edycja

Jest to ogólnopolski, prospołeczny projekt grantowy adresowany do mieszkańców otwartych osiedli (zarządzanych przez spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe lub samorządy) w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców. Projekt umożliwia przemianę zaniedbanych terenów na osiedlach w zielone zakątki, miniogrody z ławeczką. Pozwala to ożywić miejsca wokół bloków, stworzyć przestrzeń do odpoczynku i spotkań, a także pokazuje mieszkańcom, jak wiele można zdziałać wspólnymi siłami. Merytoryczni partnerzy projektu to

Katedra Architektury Krajobrazu i Katedra Sztuki Krajobrazu SGGW. W marcu 2018 roku Fundacja BOŚ uruchomiła IV edycję projektu *Zielona Ławeczka*. Zespoły, które przystąpiły do zaplanowanych ogródków osiedlowych, miały możliwość zdobycia grantu finansowego na zakup roślin, podłoża i innych elementów aranżacji ogrodu oraz nagrody rzeczowej w postaci ławki parkowej. Do czwartej edycji konkursu zarejestrowało się niemal 360 uczestników skupionych w ponad 80 zespołach sąsiedzkich.

Projekt *Brudno Tu*

Projekt jest kontynuacją rozpoczętej w 2015 roku oddolnej, ogólnopolskiej akcji, mającej na celu likwidację dzikich wysypisk odpadów. Programowi towarzyszy kampania medialna oraz dedykowany portal brudnotu.fundacijabos.pl i aplikacja mobilna wraz z mapą zgłoszonych dzikich wysypisk. Fundacja zachęca obywateli do identyfikowania,

zgłaszania i monitorowania miejsc wymagających posprzątkania, za pośrednictwem specjalnego serwisu internetowego. Od momentu uruchomienia projektu zgłoszono ponad 3 tysiące lokalizacji. Fundacja pozostaje w stałym kontakcie z gminami, na terenie których znajdują się dzikie wysypiska zgłaszane przez mieszkańców.

Projekt *Tradycyjny Sad*

Projekt *Tradycyjny Sad* realizowany jest we współpracy z Fundacją Dzieło Nowego Tysiąclecia oraz Polską Akademią Nauk. Jego celem są restytucja i promocja rodzimych odmian roślin sadowniczych, obecnie wypartych przez odmiany nowej generacji. Projekt wspiera utrzymanie tradycji starych drzew owocowych oraz zwraca społeczną uwagę na konieczność zwiększania różnorodności biologicznej, która służy ochronie ekosystemów przyrodniczych. Konkurs polega na stworzeniu minisadu na ogólnodostępnym terenie, np. przy szkole, plebanii lub na działce należącej do gminy. W ramach konkursu przyznawane są granty na zakup sadzonek drzew. Nad pierwszą edycją projektu patronat honorowy objął Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Minister

Edukacji Narodowej. Do konkursu zgłosiło się 228 szkół. Dodatkowo uczniowie biorący udział w projekcie *Tradycyjny Sad* przesyłają informacje o drzewach owocowych ze swojej okolicy posadzonych przed 1960 rokiem. Informacje o starych drzewach zostaną wykorzystane przez pracowników Centrum Zachowania Bioróżnorodności Biologicznej Polskiej Akademii Nauk. Tym samym biorący udział w projekcie *Tradycyjny Sad* uczestniczą w tworzeniu *Pomologicznej Mapy Polski*, która ma na celu zlokalizowanie historycznych odmian drzew owocowych, ich odnalezienie i rozmnożenie zanim znikną. Na początku 2019 roku ruszyła druga edycja projektu *Tradycyjny Sad*, w której Fundacja BOŚ będzie przyznawać granty na zakup tradycyjnych odmian jabłoni oraz gruszy.

Projekt Świat oczami młodych

Świat oczami młodych to wspólna inicjatywa Fundacji BOŚ i Poczty Polskiej SA. Jest to konkurs plastyczny, skierowany do młodzieży w wieku 10-19 lat, na projekt znaczka pocztowego. To jedyna okazja do samodzielnego zaprojektowania znaczków. Najlepsze prace wyróżnione w konkursie są wydawane jako znaczki pocztowe z serii Świat oczami młodych. W kwietniu 2018 roku uruchomiona została druga z trzech planowanych edycji konkursu. Hasło przewodnie tej edycji to *Ratujemy klimat*. W ramach konkursu powstały projekty znaczków pocztowych, które przedstawiają szeroko rozumiane sposoby ochrony klimatu. Znaczki, oprócz wartości użytkowej oraz kolekcjonerskiej, mają stanowić element proekologicznej edukacji,

wpisujący się w misję Fundacji BOŚ i Poczty Polskiej. Projekt objęli swoimi patronatami: Minister Środowiska, Minister Edukacji Narodowej, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Minister Infrastruktury i Budownictwa oraz Minister Spraw Zagranicznych. W ramach projektu prawie 60 tys. uczniów uczestniczyło w zajęciach poświęconych edukacji klimatycznej, przygotowano 17 tysięcy prac prezentujących sposoby ochrony klimatu.

Komisja Sędziowska wyróżniła 3 najlepsze prace, które zostały wydane jako pełnowartościowe znaczki pocztowe, każdy w nakładzie 100 tysięcy sztuk. Na początku 2019 roku ruszyła kolejna, III edycja projektu.

Projekt Zdrowo jem, więcej wiem

Jest to ogólnopolski projekt edukacji prozdrowotnej, który powstał z myślą o dzieciach z zerówek i uczniach klas I-III szkół podstawowych. Fundacja BOŚ prowadzi go od 2010 roku i od samego początku jego realizacji towarzyszy jej troska o zdrowie młodego pokolenia. Projekt trwa cały rok szkolny (podzielony jest na 3 etapy odpowiadające porom roku) i ma charakter ogólnopolskiej międzyszkolnej rywalizacji zespołowej.

VIII edycja projektu, który po raz drugi patronatem objęła Małżonka Prezydenta RP, pani Agata Kornhauser-Duda, zakończyła się w czerwcu 2018 roku. Do

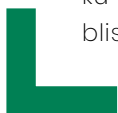
projektu zgłosiło się ponad 1,5 tysiąca zespołów konkursowych i ponad 30 tysięcy nauczycieli i uczniów. W ramach jednego z etapów rozesłano ponad 2 tysiące plakatów z Piramidą Zdrowego Żywienia i Aktywności Fizycznej do zespołów konkursowych z całej Polski. Wśród laureatów znalazło się ponad 580 uczniów i ponad 35 nauczycieli z 32 zespołów konkursowych pochodzących z całej Polski.

We wrześniu 2018 roku uruchomiono kolejną IX edycję projektu, zapisało się do niej ponad 1500 szkolnych zespołów.

Projekt PlanujeGotuje.pl

PlanujeGotuje.pl to serwis internetowy zawierający bazę przepisów kulinarnych, które powstały podczas realizacji wielu projektów Fundacji Banku Ochrony Środowiska. W serwisie znajdziemy blisko tysiąc przepisów, które możemy filtrować

zarówno pod kątem posiłków (śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek, kolacja), jak i ulubionych składników (np. kasze, ziarna, ryby, warzywa, owoce, drób).

Streszczenie

Raport Ekologiczny jest wydawnictwem własnym Banku, przygotowywanym corocznie od 1999 roku, którego głównym celem jest promowanie i popularyzowanie wizerunku BOŚ jako instytucji wyspecjalizowanej w finansowaniu działalności służącej ochronie środowiska.

Eksperti są pewni, że zmiany klimatu będą miały wpływ na wszystkie sektory gospodarki, a przez to również na inwestorów i instytucje finansowe. Międzynarodowe zobowiązanie do utrzymania wzrostu temperatury poniżej 2°C, określone w *Porozumieniu Paryskim*, dotyczącym polityki klimatycznej, wymusza realne działania na rzecz ochrony środowiska.

Lata 2018-2019 to okres intensywnych prac rządowych, mających na celu wypracowanie istotnych dokumentów strategicznych, wytyczających kierunki działań w zakresie ochrony środowiska w Polsce. Powstały w tym czasie projekty: *Polityki energetycznej Polski do roku 2040* (listopad 2018), *Krajowego planu działań na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030* (styczeń 2019) oraz *Polityki ekologicznej państwa do roku 2030* (maj 2019). W prace podejmowane na szczeblu krajowym wpisano opracowanie w Banku Ochrony Środowiska aktualizacji *Ramowej Strategii Banku na lata 2016-2021*, zatwierdzonej w listopadzie 2018 roku. Wśród sformułowanych w niej celów strategicznych, istotne miejsce zajmują te związane z działalnością proekologiczną Banku: wzrost poziomu finansowania inwestycji w zakresie ochrony środowiska oraz wzrost liczby klientów korzystających z produktów proekologicznych, wzmocnienie pozycji Banku, jako dystrybutora środków przeznaczonych na cele proekologiczne.

BOŚ od początku swojej działalności, identyfikuje transakcje stanowiące portfel kredytów ekologicznych. Obejmował on na dzień 31.12.2018 roku ponad 4,4 mld zł i stanowił 35% portfela kredytowego ogółem. Składał się przede wszystkim

z transakcji przedsiębiorców (3,8 mld zł), samorządów (0,4 mld zł) i klientów indywidualnych (0,2 mld zł). Największy udział w saldzie kredytów ekologicznych stanowiły transakcje związane z wytwarzaniem energii z odnawialnych źródeł energii i budownictwem zrównoważonym. W 2018 roku Bank zawarł 2 880 nowych transakcji proekologicznych o łącznej kwocie 865 mln zł. Transakcje proekologiczne przedsiębiorców stanowiły 755 mln zł. Ponad 50% finansowania proekologicznego stanowiły kredyty inwestycyjne, pozostałe transakcje miały charakter kredytów obrotowych.

Spośród przedsięwzięć inwestycyjnych zakończonych w okresie 2018/2019 w *Raporcie* zaprezentowano kilka, w których efekty środowiskowe idą w parze z korzyściami finansowymi. Są to inwestycje z zakresu budownictwa zrównoważonego, energetyki odnawialnej oraz gospodarki obiegu zamkniętego.

BOŚ od wielu lat rozwija i dostosowuje swoją ofertę kredytową do potrzeb Polaków. Zarówno klient indywidualny, jak i firmy znajdą w Banku adekwatną ofertę finansowania planowanych przedsięwzięć proekologicznych. Od sierpnia 2018 roku w ofercie znajduje się *Przejrzysta pożyczka* – będąca uzupełnieniem dofinansowania wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji w ramach rządowego programu *Czyste Powietrze*. Klientom indywidualnym oferowane są także, we współpracy z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, atrakcyjne pożyczki w wybranych województwach. Również wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i przedsiębiorcy mogą realizować działania termomodernizacyjne i efektywnościowe we współpracy z Bankiem – w ramach oferty komercyjnego finansowania BOŚ, potążonej ze środkami oferowanymi przez partnerów takich, jak: Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) oraz Narodowy i Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W maju 2019 roku, w nawiązaniu do rządowych

prac nad programami *Energia Plus* i *Mój Prąd*, BOŚ wprowadził również atrakcyjne promocje produktów kredytowych finansujących prosumenckie instalacje fotowoltaiczne. Na uwagę zasługuje Kredyt Ekooszczędny, uzupełniony w 2019 roku gwarancją Biznesmax (dla MŚP).

W ramach Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska działają spółki zależne, które poszerzają ofertę dostępnych usług finansowych: Dom Maklerski BOŚ SA i BOŚ Leasing – Eko Profit SA.

Dom Maklerski działa na rynku kapitałowym od 1995 roku. Angażuje się w działalność proekologiczną w obszarze biznesowym, m.in. poprzez włączenie do oferty usług maklerskich pośrednictwa w obrocie prawami majątkowymi wynikającymi z tzw. „kolorowych certyfikatów”. Aktywnie wspiera też inicjatywy ekologiczne w ramach współpracy z Fundacją BOŚ.

BOŚ Leasing – Eko Profit SA świadczy usługi finansowania w formie leasingu operacyjnego, finansowego oraz pożyczki leasingowej. W ramach swojej działalności finansuje inwestycje związane z szeroko rozumianą ekologią. Spółka działa również w obszarze doradztwa i organizowania finansowania projektów inwestycyjnych. Wspiera klientów w pozyskaniu finansowania dłużnego, zarówno komercyjnego, jak i preferencyjnego, w szczególności aranżuje finansowanie dla projektów inwestycyjnych przy udziale środków NFOŚiGW i programów rozwojowych UE.

BOŚ wspiera rozwój wiedzy i kompetencji ekologicznych swoich pracowników, aktywizuje ich postawy proekologiczne, prospołeczne i prozdrowotne oraz propaguje je wśród klientów i w społecznościach lokalnych. Od 2019 roku działania proekologiczne związane z misją Banku są realizowane pod egidą projektu strategicznego *BOŚmy Zieloni*.

Ważnym elementem działań CSR jest Fundacja Banku Ochrony Środowiska. W 2018 roku Fundacja zaangażowana była w realizację ważnych dla Banku projektów proekologicznych: *Postaw na Słońce* – promocja wykorzystania mikroinstalacji OZE, *Zielona Ławeczka* – zazielenianie przestrzeni miejskiej, *Brudno Tu* – inwentaryzacja dzikich wysypisk w Polsce, *Tradycyjny Sad* – ochrona różnorodności biologicznej Polski, *Świat oczami młodych* – edukacja w zakresie sposobów ochrony klimatu. Równoległe prowadzone były projekty prozdrowotne, celem których jest promocja zdrowego stylu życia, prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej.

Summary

The Ecology Report is Bank's own publication, prepared every year since 1999. Its key purpose is to promote and popularize the image of BOŚ as an institution specialising in the financing of environment-friendly activities.

Experts agree that climate change will affect all the economic sectors and, as a result, investors and financial institutions. The international obligation to hold temperature growth below 2°C, set forth in the Paris Agreement on climate policy, enforces material pro-environment initiatives.

2018-2019 is a period of intensive work of the government focusing on developing major strategic documents to set environmental directions in Poland. Various projects were produced at that time: *Energy Policy of Poland until 2040* (November 2018), *National Energy and Climate Plan for the years 2021-2030* (January 2019) and *Ecology policy of the state through 2030* (May 2019). A document that fitted well into the set of strategic papers drawn at the state level was BOŚ S.A. Framework Strategy for 2016-2021 introduced in November 2018. Among strategic goals formulated therein, the major roles were attributed to those related to Bank's pro-ecology activities: increased financing of environmental investment projects and of the number of customers using pro-ecology products, strengthening of Bank's position as a distributor of funds for pro-ecology purposes.

Ever since the beginning of its operations BOŚ has identified transactions constituting the pro-ecology loan portfolio. As of 31 Dec. 2018, it amounted to over 4.4bn PLN and constituted 35% of Bank's total loan portfolio. It consisted primarily of transactions of business customers (3.8bn PLN), local government units (0.4bn PLN) and individual customers (0.2bn PLN). The greatest share in the pro-ecology loan pool was constituted by transactions related to power generation from renewable energy

sources and sustainable construction. In 2018 the Bank concluded 2,880 new pro-ecology transactions for a total amount of 865m PLN. Pro-ecology transactions of business customers accounted for 755m PLN. Over 50 per cent of pro-ecology financing was constituted by investment loans, while the remaining transactions were revolving loan facilities.

Among investment projects completed during the period of 2018/2019 the Report presented a few, the environmental effects of which go hand in hand with financial benefits. These are investments in the areas of sustainable construction, renewable energy and closed economy.

BOŚ has been developing and adjusting its loan offer to the needs of the Polish customers for many years. In the Bank, both individual and business clients will find an adequate offer for the financing of their pro-ecology undertakings. In August 2018, in its offer the Bank introduced *Przejrzysta pożyczka* (Transparent Loan) – a product supplementing the financing of heat sources and thermal insulation projects within the framework of the government's program *Czyste powietrze* (Clean Air). Individual customers are also offered, in cooperation with the National and National Fund for Environmental Protection and Water Management, attractive loans in selected regions. Also housing communities, housing cooperatives and entrepreneurs may carry out their thermal insulation and effectiveness-boosting activities in cooperation with the Bank – benefiting from BOŚ commercial financing offer, combined with funds offered by its partners like European Investment Bank (EIB), Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) and National and National Fund for Environmental Protection and Water Management. In May 2019, with reference to the government's work on *Energia Plus* (Energy Plus) and *Mój Prąd* (My Power) programs, BOŚ also introduced attractive promotional offers of loan

products financing prosumer solar installations. A product that is worth mentioning in this context is the currently offered Kredyt Ekooszczędny (Eco-thrifty Loan), which in 2019 was supplemented with Biznesmax guarantee (for SME).

BOŚ S.A. Capital Group operates subsidiaries which extend the Bank's offer of available financial services: Dom Maklerski BOŚ S.A. (Brokerage House) and BOŚ Leasing – Eko Profit SA.

The Brokerage House has been operating in the capital market since 1995. It becomes involved in pro-ecology operations in business areas by, for instance, extending its brokerage services by agent services in the trading of property rights arising from coloured energy certificates. It also actively supports environmental initiatives within cooperation with BOŚ Foundation.

BOŚ Leasing – Eko Profit SA provides financing services involving operational and financial leasing and leasing loans. As part of its operations, the company finances investment projects related to broadly understood ecology. The subsidiary also operates in the market of advisory and organisation of financing of investment projects. It helps customers obtain debt financing, both commercial and preferential, and in particular, it arranges for financing for investment projects with the support of money available from the National Fund for Environment Protection and Water Management and EU development programs.

BOŚ supports the development of ecology-related knowledge and competence of its employees, encourages their pro-ecology, prosocial and pro-health behaviours and popularizes them among customers and local communities. Since 2019 the pro-ecology initiatives related to Bank's mission have been pursued under the aegis of a strategic project called BOŚmy Zieloni (Because We're Green).

An important component of CSR activities is Bank Ochrony Środowiska Foundation. In 2018 the Foundation was involved in pro-ecology projects which are important to the Bank: Postaw na Słońce (Bet on the Sun) – promotion of using RES micro-systems, Zielona ławeczka (Green Bench) – planting greenery in urban space, Brudno Tu (It's Dirty Here) – inventory-taking of illegal landfills in Poland, Tradycyjny sad (Traditional Orchard) – protecting Poland's biodiversity, Świat oczami młodych (World in Young People's Eyes) – education on ways to protect climate. In parallel, there were other pro-health projects carried out to promote healthy lifestyle, proper diet and physical activity.

Bank Ochrony Środowiska S.A.
ul. Żelazna 32
00-832 Warszawa
www.bosbank.pl

facebook.com/bosbankpl
twitter.com/BOS_Bank

Infolinia: 801 355 455
+48 22 543 34 34
Koszt zgodny z taryfą operatora.
Infolinia dostępna w dni powszednie
w godz. 7:45-21:00 i w soboty
w godz. 10:00-18:00

Z szacunku do natury raport wykonano z papieru ekologicznego.

Pobierz raport
w wersji
elektronicznej:

